

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

ความผาสุกทางจิตวิญญาณของผู้สูงอายุ โรคมะเร็งปอด

ผู้เขียน

นางสาวนงเยาว์ กันทะมุล

ปริญญา

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้สูงอายุ)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ วรรณิการ์ พงษ์สนิท

ประธานกรรมการ

อาจารย์ ดร.हरรรษา เศรษฐบุปผา

กรรมการ

บทคัดย่อ

ผู้สูงอายุที่ป่วยด้วยโรคมะเร็งปอดจะต้องเผชิญกับความทุกข์ทรมานเป็นอย่างมาก ความผาสุกทางจิตวิญญาณจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ผู้ป่วยสามารถดำเนินชีวิตต่อไปได้ การวิจัยเชิงพรรณนาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความผาสุกทางจิตวิญญาณของผู้สูงอายุโรคมะเร็งปอด เลือกกลุ่มตัวอย่างตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ เป็นผู้ป่วยโรคมะเร็งปอดอายุ 60 ปีขึ้นไปและเข้ารับการรักษาในแผนกอายุรกรรม โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ ในระหว่างเดือนพฤษภาคม ถึงเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2546 จำนวน 90 ราย รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบประเมินความผาสุกทางจิตวิญญาณของผู้สูงอายุโรคมะเร็งปอด คัดแปลงจากแบบประเมินความผาสุกทางจิตวิญญาณของเด็กวัยรุ่นซึ่งพัฒนาโดยกัลยา พลอยใหม่ (2545) ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิเท่ากับ .84 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .94 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและจัดหมวดหมู่

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้สูงอายุโรคมะเร็งปอดมีคะแนนความผาสุกทางจิตวิญญาณ โดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 127.98$, $SD = 18.54$) เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านของความผาสุกทางจิตวิญญาณ พบว่า ด้านการมีความสุข ความสงบ ที่เกิดจากความดี ความไม่เห็นแก่ตัว มีพรหมวิหาร 4 อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 30.22$, $SD = 4.88$) ด้านความรู้สึกเบิกบานกับการทำหน้าที่และการใช้ชีวิต และด้านการมีสติ สมาธิ ปัญญา อยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 55.16$, $SD = 8.52$; $\bar{X} = 42.42$, $SD = 7.74$)

2. ผู้สูงอายุโรคมะเร็งปอดมีวิธีการปฏิบัติเพื่อช่วยให้เกิดความผาสุกทางจิตวิญญาณ คือ 1) ปฏิบัติตามหลักธรรมทางพุทธศาสนา ได้แก่ การเชื่อในกฎแห่งกรรม การเชื่อในกฎไตรลักษณ์ สวคมนตรีให้ไว้พระ ทำบุญ ศึกษาธรรมะ ทำสมาธิ 2) การทำกิจกรรมเพื่อผ่อนคลาย ได้แก่ ดูแถบทรูลาน การทำงานอดิเรก สนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้ป่วยคนอื่น ๆ 3) การประกอบพิธีกรรมตามความเชื่อ เช่น การสะเดาะเคราะห์

ผลการศึกษานี้สามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนการพยาบาลเพื่อเสริมสร้างความผาสุกทางจิตวิญญาณที่สอดคล้องกับความเชื่อทางศาสนาและความเชื่อทางสังคมวัฒนธรรมของผู้สูงอายุโรคมะเร็งปอด

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Thesis Title   Spiritual Well-being of the Elderly with Lung Cancer

Author   Miss Nongyao Kanthamun

Degree   Master of Nursing Science (Gerontological Nursing)

Thesis Advisory Committee

Associate Professor   Kannikar Pongsanit   Chairperson

Lecturer Dr. Hunsa   Sethabouppha   Member

ABSTRACT

The elderly with lung cancer usually experience high levels of distress. Spiritual well-being is considered to be an important aspect in the life of a person living with lung cancer. The purpose of this descriptive research was to investigate the level of spiritual well-being of the elderly with lung cancer. A purposive sample consisted of 90 patients with lung cancer, aged 60 years and over, admitted to the Medical Clinic In-Patient Department of Maharaj Nakhon Chiangmai Hospital during May to August, 2003. Data were collected by using the Spiritual Well-being of the elderly with lung cancer Form, which was modified from the Spiritual well-being of adolescent Questionnaire of Kanlaya Ploymai (2003). The content validity and reliability coefficient were .84 and .94, respectively. Data were analysed by descriptive statistics and categorization.

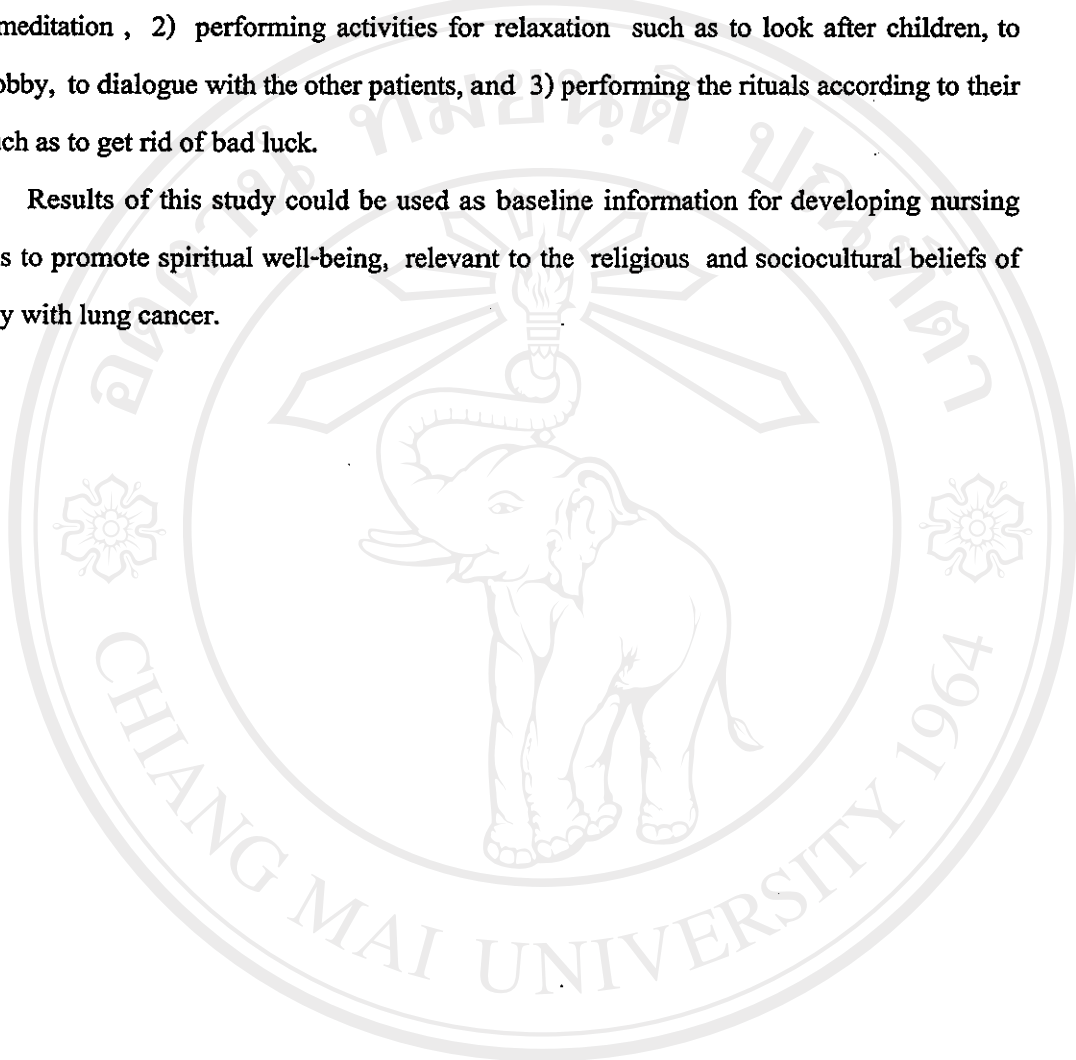
The results of this study revealed that:

1. The elderly with lung cancer had a high level of spiritual well-being ($\bar{X} = 127.98$, S.D = 18.54). Regarding each aspect of spiritual well-being, it was found that happiness and a peacefulness resulting from goodness, unselfishness and practicing Brahma Vihara 4, were at moderate levels ($\bar{X} = 30.22$, S.D = 4.88). Cheerfulness with responsibilities and activities of daily living, mindfulness, meditation and wisdom were at high levels ($\bar{X} = 55.16$, S.D = 8.52; $\bar{X} = 42.42$, S.D = 7.74)

2. For spiritual well-being, the elderly with lung cancer practiced the following ways:

1) following Buddhist doctrines such as believing in the effects of their actions, the three characteristics of existence, to chant, to make a merit, to learn the teachings of Buddha, to practice meditation , 2) performing activities for relaxation such as to look after children, to enjoy a hobby, to dialogue with the other patients, and 3) performing the rituals according to their beliefs such as to get rid of bad luck.

Results of this study could be used as baseline information for developing nursing care plans to promote spiritual well-being, relevant to the religious and sociocultural beliefs of the elderly with lung cancer.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved